

Dnes jsme pro vás uvařili pravý Masopustní guláš. Dobrou chuť !

Masopust v minulosti představoval čas hodování a veselí mezi dvěma různými postními dobami, kdy se lidé měli do sytosti najíst i napít, a byl proto **spojený s různými tanečními zábavami, zabíjačkami, oslavami, ale i svatbami**. Pak totiž následoval čtyřicetidenní půst před Velikonocemi, kdy se lidé zříkali jídla, ale i dalších věcí, které pro ně byly v životě zbytečné či postradatelné.

V dnešní době označujeme slovem *masopust* období od Tří králů do Popeleční středy. Začíná po vánočních svátcích a jeho konec je nepravidelný, protože Popeleční středa vychází každý rok na jiné datum. Podle tradice připadá na 46. den před Velikonoční nedělí a ten najdeme v rozmezí od poloviny února do počátku března. Letos nás Popeleční středa čeká 2. března. Na ni navazuje postní období dlouhé 40 dní a po něm **následují Velikonoce**. Během masopustního období se tradičně pořádaly zabíjačky, hodovalo se, veselilo, často se konaly svatby.

Zvyky a tradice

Ačkoliv masopustní období prakticky začínalo již po svátku Tří králů, dnes známe jako masopust české tradice, které se konaly až během posledních tří dnů, tedy od masopustní neděle do masopustního úterý, nebo těsně před nimi.

Tučný čtvrtek

Příprava na masopustní oslavy tradičně začínala již ve čtvrtek před masopustní nedělí. Během tohoto dne se chystalo vše, co bylo následně zapotřebí, jako byly například zabíjačky. Vzhledem k tomu, že podle pověr měli lidé v tento den jíst a pít co nejvíce, aby byli celý následující rok při síle, říkalo se mu **tučný čtvrtek** nebo také **tučňák**.

Masopustní neděle

Začátek hlavních oslav se konal na masopustní neděli, která se vždy nesla **ve znamení zábavy**, tancovaček,

hodování a všeobecného veselí. Někdy se jí proto přezdívalo také neděle taneční, přičemž oblíbené byly především **jalové hody**, které pořádaly ženy. Ty si zaplatily muzikanty i hospodu, aby si zde mohly uspořádat zábavu samy pro sebe.

Masopustní pondělí

Tancovalo se samozřejmě také na masopustní pondělí. Na rozdíl od předchozího dne však tentokrát mezi oblíbené masopustní zvyky patřily **mužovské bály**, které byly určené pouze pro ženaté a vdané, takže na ně svobodná chasa neměla přístup. Na těchto bálech se při tanci hojně vyskakovalo, jelikož lidé věřili, že jak vysoko selka vyskočí, tak vysoko jí v následujícím roce poroste obilí, len nebo třeba konopí.

Masopustní úterý

Vrcholem masopustních oslav, hodování a všeobecného veselí bylo každoročně masopustní úterý, kdy se na cestu vesnicí nebo městem vydal **tradiční průvod maškar**. Lidé v nejrůznějších maskách obcházeli stavení, přičemž nesměli vynechat žádný dům. Všude se tedy zastavovalo, zpívalo, hrálo, tancovalo, a jelikož nechybělo ani malé pohoštění pro maškary, všichni popíjeli a ochutnávali, co hrdlo ráčilo, díky čemuž se rozpustilost průvodu ještě zvyšovala.

Samotná obchůzka po jednotlivých staveních, ale také dodržování dalších oblíbených tradic vždy záviselo především na místě, kde se masopustní oslavy pořádaly. Loučení s masopustem se někde znázorňovalo průvodem s márami, na nichž byl uložen masopust v podobě figuríny, živé postavy, nejbujarejší masky nebo třeba jako basa. Před celou vesnicí se následně konal **soud, kde byl masopust odsouzen a veřejně popraven**.

Masopustní zábava pak většinou končila úderem půlnoci, kdy ponocný zatroubil na roh a rychtář nebo někdo z radních vyzval veselící se dav, aby se všichni v klidu rozešli do svých domovů, protože nastala **Popeleční středa a s ní i přísný čtyřicetidenní půst** před blížícími se Velikonocemi. Dříve totiž lidé věřili, že pokud budou v tanci pokračovat i přes půlnoc, objeví se mezi nimi ďábel, a to nejčastěji v podobě cizince v zeleném kabátku. Na některých místech se **masopust o půlnoci ukončoval „pochováním basy“**, což symbolizovalo skutečnost, že během postní doby si hudebníci na své nástroje nezahrají a na nějakou dobu končí také taneční veselice, nebo dokonce pochováním boha Bakcha. Druhý den ráno se pak ještě naposledy jedly masné rohlíky s mlékem či kávou, ale oběd už býval přísně postní.

Popeleční středa

Na Popeleční středu lidé **chodili do kostele pro popelec**, což je označení pro znamení kříže, které kněz na čelo uděluje věřícím prostřednictvím posvěceného popela. Tímto dnem také začínalo postní období

a na čtyřicet dnů utichalo všeobecné veselí. Pouze na několika málo místech lidé dodržovali také „pytlový čtvrtek“, tedy čtvrtek po Popeleční středě, kdy se dojídaly poslední zbytky z masopustních hodů a všechno se takzvaně zpytlovalo.